

'zhaja vsaki četrtek ob 3. uri popoldne Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za man premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1-60. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 kron.

Rokopise sprejema »Narodna Tiskarna« v Gorici, ulica Veterinari št. 9.

Naročnino in naznaka sprejema prireditelstvo v Gorici, Gemeniška ul. št. 16.

Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Gosposka ul. 9, v ulici Silvio Pellico, v ul. Ponte Nuovo 9, v Kapucinski ulici 1 v prodajalni »Kat. tiskov. društva« ul. Carducci, v Šolski ulici, Ninski ulici, na Josip Verdievem tekašcu nasproti mestnem vrtu, po 8 v. Oglasi in posilnice se računajo po peti vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v, dvakrat 12 v, trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

XXI. letnik.

V Gorici, 17 aprila 1913.

16. številka.

Na krivi poti.

Avstrijska nemško-madžarska vlada je doživela v balkanski vojski mnogo sramotnih porazov. Prvi poraz je bil »status quo«, ki ga je morala tiho vtakniti v žep, drugi je bil »Prohazka«, pri katerem se je strašno osramotila pred vsem svetom, najnovejši pa je »Palić«, ki ga je bila avstrijska diplomacija proglasila za mučenika katoliške stvari. Tiskovni urad našega zunanjega ministerstva je razglasil strašne zločine, ki bi jih bili baje povzročili divji srbski vojaki nad P. Palićem. Te vesti so slastno pograbili vsi nemški časopisi, liberalni, židovski in drugi. Pisali so, da so srbski vojaki P. Palića zvezali, ga trikrat pozvali, naj se odpove svoji veri, mu »na mig popov« raztrgali s telesa obleko, ga tolkli s puškinimi kopiti, mu razbili več kosti in reber, ga polmrtevga še enkrat vprašali, ali prestopi ali ne in ko je dejal: »Ne, ne zapustim svoje vere in ne prelomim svoje obljube«, so ga vojaki ubili z več udarci s kopiti, eden pa mu je z bajonetom prebodel pljuča. Tako se je razglašalo po nemških listih. Danes pa je konstatirano, da je vse to neresnica. Poročilo avstrijskih nemških listov o načinu Palićeve smrti je bilo od konca do kraja zlagano. Tako je Avstrija zopet pred Evropo blamirana. Sam katoliški škof v Baru je protestiral proti raznim izmišljenim vestem, ki se razširjajo proti Črnogorcem proti kralju Nikolaju, ki je poznan kot pravičen vladar.

Naša diplomacija se igra z najsvežjšimi rečmi! To je velika škoda za katoliško cerkev. Ako ima Avstrija v Albaniji svoje interese, jih pač lahko na drug način uveljavi in ni potrebno, da

se postavlja za katoliškega misijonarja s takimi izmišljenimi poročili. Vse to odbija razkolne Črnogorce in Srbe od katoliške vere in jih utrjuje v razkolnih zmotah. Mažari in Nemci bi radi imeli katoliško cerkev za svojo dekle, ki naj bi jim le pomagala v boju proti Slovanom.

V zadnjem času so začeli tudi nekateri nemški listi uvidevati, da je avstrijska vlada na krivi poti. Želja po spremembi v avstrijski vladi postaja vedno bolj splošna. Može, ki so sedaj na krmilu, niso sposobni za vladanje. Skrajni čas je, da dobimo razumnih mož, ki bodo našo politiko rešili iz zagate ter jo obvarovali poloma! Tako želijo vsi, ki Avstrijo resnično ljubijo in mej temi so pred vsemi drugimi katoliški Slovenci.

Zelo koristna ustanova.

Deželni odbor je sklenil, da se ustanovi pri goriškem deželnem kmetijskem uradu podružnica osrednje vnovčevalnice živine na Dunaju. Zagotovljena je denarna podpora c. kr. poljedelskega ministerstva in pomoč dunajskega osrednjega vnovčevalnega zavoda, ki mu je tudi določen primeren upliv v kuratoriju deželne podružnice. Ustanovitev podružnice je velikega pomena za živinorejce naših pokrajin.

Važnost podružnice obstoji v tem, da ima namen posredovati pri prodajanju in kupovanju živine. Podružnica bo skrbela za objavljanje ponudb in popraševanj. Podružnica bo v stalnem stiku z osrednjo vnovčevalnico na Dunaju, ki ji pojde pri vnovčevanju živine vedno na roko.

Vodstvo in nadzorstvo nad poslovanjem te podružnice bo imel poseben odbor, ki bo vsako leto poročal o svojem delovanju posebnemu kuratoriju. Ta kuratorij se sestavi na podlagi sporazuma med vsemi prizadetimi upravnimi činitelji in strokovnimi organizacijami. Odbor bo odločeval glede nakupa potrebnih stavb, bo sklepal pogodbe in dogovore glede nakupa in prodaje živine; bo nameščal potrebne osebe, določal kupčijski red, sestavljal navodila za uslužbence in skrbel tudi za krajevne zaupnike.

O tej podružnici bomo bolj natanko govorili, ko začne poslovati.

Vojna na Balkanu.

Blokada črnogorske in severoalbanske obale.

Danes teden ob 8. uri jutraj je bila napovedana blokada morskega obrežja od Šara do življive Drina v morje. Blokada velja za vse ladje vseh narodov. Nobena ladja se ne sme v blokiranem delu približati obrežju. Vojne ladje velesil strogo pazijo na to. S tem nameravajo velesile odstraniti možnost, da bi črnogorsko vojaštvo pred Skadrom zamoglo dobiti od morske strani kako pomoč, bodisi v vojaštvu, v živilih, v municiji itd. Velesile hočejo tedaj na ta način prisiliti Črnogoro, da odneha in opusti oblegovanje Skadra.

SKADER.

Na pritisk velesil je torej, kakor se zdi, odnehala Srbija in namerava, po nekaterih poročilih, umakniti svoje čete izpred Skadra. Dotična poročila pravijo tudi, da puste Srbi pred Skadrom le težke oblegovalne topove za slučaj, da bi

Črnogora hotela sama nadaljevati obleganje Skadra. Iz Cetinja se pa poroča, da črnogorska vlada ni dobila od Srbije še nikakega obvestila, da bo umaknila svoje čete izpred Skadra. Minole dni je bila pred Skadrom vojaška komisija, ki si je ogledala položaj in je imela baje tudi konstatirati, ali bi bile črnogorsko vojaštvo (okoli 20.000 mož) v stanu samo in z vspehom nadaljevati obleganje.

Črnogora ne odneha pod nobenim pogojem.

Med drugim je čitati v cetinjskem uradnem listu: »Črnogora ne odneha glede Skadra pod nikakim pogojem. Opetovano smo izjavili, da hočemo raie umreti nego odpovedati se Skadru. — Brez Skadra bo Črnogora umrla, a umrla bo častno.«

Bombardiranje se je zopet pričelo.

Nekaj dni je počival vojni ropot pred Skadrom. Po zadnjih poročilih pa se je bombardiranje baje zopet pričelo. Vidi se torej, da se Črnogorci prav nič ne zmenijo za grožnje cele Evrope in za nje idilično blokado črnogorskega obrežja.

Blokada Cetinja.

Dunajska agencija Herzog poroča iz Kotora, da je avtomobilna zveza med Kotorom in Cetinjem prekinjena. Tudi tranzitni promet skozi Črnogoro je ustavljen. Vedeti je treba namreč, da dobiva Kotor največji del svojih živil ravno iz Črnogore. Torej si mora sedaj Kotor poiskati nove zalagatelje živil.

Konflikt s Črnogoro bo rešen v prihodnjih dneh.

»Magdeburger Ztg.« pravi, da je neki ugledni ruski diplomat izjavil, da se bo poleg črnogorski konflikt že v prihodnjih dneh.

Smudinsky:

Nekaj iz naših gozdov.

Bilo je lansko zimo o Božiču. Zunanaj je bil mrz, da je drevje pokalo in da so se po rebri skale lomile. Pri Zavečniku v gostilni je pa bilo kaj prijetno; peč je bila dobro zakurjena in z rdeče pobarvanih miz se je cedilo rumeno vino.

Pri okrogli mizi tam v kotu so sedeli možje in možakarji doma iz hiš in hišic okrog Predmeje — same čudne osebine; med njimi je bil Lazkar, oni divji lovec, ki je vstrelil srno, skuhal in spekel lepodišečo pečenko, pa povabil oskrbnika Trnovskega gozda, da mu jo je pomagal snesti. — Čudno kaj ne — pa resnično!

Bil je torej med njimi in vsi so imeli vrste svoje poglede vanj, zmigavali z rameni in mu pritrjevali. Besede pa ni bilo slišati na en meter daljave nobene; imeli so bolj tihe pogovore, kot pač delajo divji lovci.

Kar naenkrat je pa Lazkar vstal in se počasi približeval drugi mizi, kjer sta

sedela dva orožnika. Ko je pritapal prav do njih mize, jih je kaj vljudo pozdravil.

— Bog jim daj en dober večer, gospodje orožniki.

— Bog daj, Bog daj, očka!

— Kaj ne, oni so šele pred kratkim prišli k nam. Eh, Bog jim daj tukaj dobro srečo; vsak stan ima svoje križe in težave. Ej, vejo gospodje, tukaj pri nas bojo še marsikaj novega videli in slišali. Kaj so že znabiti videli tiste velike gozdove tam za Predmejo.

— Nekaj smo že videli, pa še ne mnogo.

— Ej, gospodje to so veliki gozdovi, pa, da vam povem kar naravnost, noter po gozdeli so taki rujavi psički, pa niso prav za noben dobiček, samo škodo delajo; mladim smrekam objedajo vršičke in še marsikaj družega, pa saj bojo že videli kako in koliko. Pa vejo, gospodje orožniki, že marsikateremu teh psosv sem prikrajšal življenje. Pa naj poslušajo gospodje, če jih je volja.

In orožnika sta v nekem blaženem zadovoljstvu primaknila svoja stola prav tik njega in ga prosila naj pove, kako da je krajšal tem rujavim psičkom srnam življenje. Mislila sta namreč, da se ga je mož nalezal in da se bo sam izdal in ovadil.

Pa je nadaljeval Lazkar:

— Vejo, gospodje orožniki, to je bilo lansko jesen. Lepa noč je bila, da malo takih, svetlo je bilo zunaj kot čez dan. V takih večerih res ne morem spati, pa sem šel in poklical mojega Cenčka; vejo, moj Cenček bo šele pravi lovec, ko doraste, že sedaj s svojim desetim letom je tako izučen, da ne vstreli nobenkrat zastoj. No pa sem ga poklical. — Kaj ne Cenček, dobro bi bilo, da greva? Fant je bil hitro v ognju. Dobro, dobro, to jih bova nočoj!

In so šla, vejo gospodje, tje proti smrekovi Dragi, pa saj oni ne vejo, kje je to, no pa bojo že zvedeli. Ko sva prišla tja na tisto ravnico, se pripase cela čreda tiste rujave golazni. Dej, pomeri Cenček, ena je zadosti saj več tako ne moreš nesi. Fant pomeri in vstreli svojo, jaz svojo, ni se pomudilo pet mi-

nut in že sva jih imela na rami. Pa greva tako ene četrte ure, kar počim tam Predmejo puška. Kaj si slišal Cenče, rečem fantu; najbrž, da je vstrelil gospod iz Predmeje, ko bi naju zalezoval. Tečiva proti domu, kar naju noge nesejo. In vejo, gospodje orožniki, majhen je moj Cenček in srna je bila velika in težka, pa je vendar tako tekla, da je bil vedno vstric mene. Tako sva torej srečno prišla domov, tisto golazen sva pa zakopala v hlevu v listje, da bi je kdo ne izvohal.

Tedaj sta pa orožnika izvlekla svoje zapisnike — češ imava ga tatiča. Le čakaj, boš že delal pokoro za svoje lovske grehe. Ko je pa Lazkar zagledal zapisnike in spoznal njune misli, ni pomišljal dolgo, ko je rekel s prav otožnim glasom,

— In vejo kaj, gospodje orožniki, ko sem jih tako zakopal v listje — sem se zbudil.

In zasmejala se je cela soba. Divji lovci pri okrogli mizi so bili tako zadovoljni s svojim mojstrom in voditeljem, da so pili in se smejala še dolgo v noč; Lazkar je pil in se smejala z njimi.

Strašen položaj v Skadru.

Iz Podgorice se poroča »Reichspost«, da so šli štirje katoličani iz Skadra, preplavljajoč Skadersko jezero. Ti štirje pripovedujejo, da je dosegla beda krščanskega prebivalstva v Skadru svoj vrhunec. Mohamedanci posedujejo še nekaj živil, ki jih pa skrbno hranijo. Ker vlada pomanjkanje moke, jo izdelujejo kljub protestom zdravnikov iz lanenega semena. Umrlo je že mnogo katoličanov vsled lakote. Skaderski posadki poveljuje sedaj Aluš Lohia, v Skadru rojen Albaneec. Zadnje bitke so bile jako krvave. Črnogorci so začetkom zavzeli več utrdb, a so jih morali pozneje zopet zapustiti. Okolo 2000 Turkov je našlo smrt v teh bitkah. Mesto je na več krajih močno poškodovano. Pazar je popolnoma porušen. Stolp katoliške stolnice je podrt. Frančiškanska cerkev in en samostan sta močno poškodovana. Nadškof Seregi se mnogo trudi pri razdeljevanju podpor ter navdušuje prebivalstvo. Kljub neznošnim razmeram ni slišati v Skadru niti besedice o predaji.

Grozna draginja v Črnigori.

Iz Cetinja se poroča, da vlada v Črnigori grozna draginja. Vsled tega je lakota tako velika, da ležijo po vaseh ženske in otroci po ulicah, oslabiljeni od pomanjkanja živil. Pomanjkuje živine, žita, krompirja, sploh vsega: minolo zimo so vse porabili. Mnogo žensk in otrok hodi prosit miloščine v bližnje avstrijske vasi.

Premirje pri Čataldži.

Med Bolgari in Turki se je sklenilo v minulih dneh 10dnevno premirje. Zato počivajo tamkaj vojne operacije, ki po prvem premirju tudi niso bile nič kaj živahne. Pri Bulairu vlada tudi mir, tako da se lahko smatra le Skader kot edino bojišče.

Severna in severovzhodna albanska meja.

Včeraj so zastopniki velekaabinetov avtentično obvestili balkansko zvezo o sklepu velesil glede severne in severovzhodne albanske meje. Krivda, da se to ni zgodilo že preje, leži po zadržanju avstrijskih časopisov zopet na Rusiji, ki tako dolgo ni doposlala svojim zastopnikom pri balkanskih državah potrebne instrukcije. — Črnogorsko - albansko mejo bo po informacijah iz zunanega ministrstva tvoril greben severnih albanskih Alp (gorovje Prokletije). Možvirnata pokrajina Hoti ob skadrskem jezeru pripade Črnigori. Reka Bojana ostane pod Albanijo. Mesto Peč so velesile prisodile Črnigori, Djakovico, Prizren in Dibro dobi Srbija. Vsa ta meja bo ležala tik ob meji teh mest, tako da pripadejo vsi sosednji kraji Albaniji, torej tudi rodovitna dolina Ljuma pri Djakovici. Pač pa dobi Srbija, kakor se zatrjuje, tudi mesto Struga pri Ohridskem jezeru.

Danes nadaljuje veleposlaniška reunita v Londonu posvetovanje glede določitve južnih albanskih mej. Težkoče so večje nego je bilo pričakovati.

Vlogo, katero je igrala Avstrija po prej pri vprašanju določitve severnih mej, je sedaj prevzela Italija, ki je izjavila, da pod nobenim pogojem ne more privoliti, da bi grško ozemlje segalo dalje, ko do reke Kalamas, severno od Janine. Mesto Korica z okolico zahteva Italija in ž njo vred cela trozveza, za Albanijo.

Nova Albanija bo štela okoli 750.000 prebivalcev.

Mir.

Posredovanja in posvetovanja za mir se živahno nadaljujejo in uspešno razvijajo. Na vseh straneh je čutiti neka odjenljivost, kar znači, da je balkansko ljudstvo brez izjeme plemenito že sile vojske. Optimisti so celo mnenja, da se bo sklenil definitivni mir v prihodnjih desetih dneh.

Politični pregled.

Za odpust rezervistov.

Zvršilni odbor češke agrarne stranke je sklenil pozvati vlado, da naj takoj odpošlje na dopust rezerviste oziroma da naj odpusti vsaj kmečke rezerviste.

Atentat na španskega kralja Alfonza XIII.

V nedeljo je neki mlad človek izprožil v Madridu na španskega kralja, ko se je ta vračal od inšpekcije vojaštva, tri strele iz revolverja. Nobeden strel ni zadel. Kralj je nadaljeval svojo pot med burnimi ovacijami množice na svoj dvor. — Atentatorja in še tri druge osebe, ki so osumljene, da so v zvezi z atentatorjem, so aretirali. Atentator je 22letni kolar Rafael Sanchez Alegre. — Pri zaslišanju je izjavil, da ga je pri pogledu na kralja gnala nepremagljiva moč, in je potegnil iz žepa orožje ter je izprožil proti kralju. Aretirali so tudi ljubinko atentatorja, ki pa pravi, da ga pozna komaj 10 dni in da ne ve prav nič o njegovih naklepih. Zraven atentatorja je stal neki Pierre Pack. — Aretirali so ga, ker je stal zraven atentatorja. Pack je Francoz in je poučeval nekaj mesecev francoščino v Madridu. Zadnji aretiraneec je nek neznanec, ki je imel ob času atentata tudi revolver v roki. Ta osumljenec pa molči in neče ničesar izpovedati.

Splošni štrajk v Belgiji.

Na Belgijskem je izbruhnil splošni štrajk, ki se dan na dan širi. V Bruslju štrajka sedaj 65.000 delavcev. Tudi v drugih mestih se število štrajkujočih vedno veča. Vojaštvo je pripravljeno, da onemogoči vsako nasilje.

Darovi.

Jubilejni darovi za »Slov. Sirotišče«.

P. n. gg.: Marija Pernič, Gorica 1 K; Ličan Katarina 30 vin; Kragelj Valentin župnik 10 K; Rijavec Alojzij 30 vin; Marija Pajntar 30 vin; za prodane razglednice 16 K 26 vin; preplačal srečke g. L. Lukežič 80 vin.; Neka oseba 50 K; A. Š. 4 K. (3 K za »Šolski Dom« in 3 K za »Alojzijevešče«).

Za sklad »Slovenskega sirotišča«.

P. n. gg. v Levpi: Štefan Pertovt 1 K, Lucija Skrt 60 v, Marija Ipavec 40 v, Alojzija Boltar 1 K, Štefan Pavdaž 1 K, Mih. Skrt 1 K, J. Bavdaž 1 K, Val. Bavdaž 1 K, Gregor Skrt 1 K, Ant. Kofol 1 K, P. Testen 1 K, Ant. Bavdaž 1 K, Al. Tesien 1 K, P. Bavdaž 1 K, Mar. Skrt 30 v, Kat. Pavšič 30 v, Am. Skrt 30 v, Lucija Bavdaž 30 v, Lucija Testen 30 v, Iv. Skrt 1 K, P. Skrt 1 K, Št. Skrt 1 K, Iv. Brezavšček, krčmar, 2 K, Št. Berlot 1 K, M. Stanič 1 K, P. Skrt 40 v, Fr. Skrt 1 K, Jos. Levpušček 1 K, Fr. Levpušček 1 K, Kat. Kumar 20 v, Andr. Čibej 1 K, Jos. Jug 50 v, Mart. Skrt 1 K, Regina Skrt 20 v, M. Skrt 20 v, Iv. Skrt 20 v, I. Levpušček 40 v, Am. Berlot 30 v, Alojzija Humar 20 v, Jožefa Levpušček 20 v, M. Levpušček 30 v, M. Levpušček 20 v, Jožefa Lipicer 40 v, Št. Šuligoj (Lokovec) 1 K, Bizjaki: Marija Štrekelj 40 v, Ana Skrt 1 K, Iv. Skrt 50 v, Fr. Vidic 60 v, Ter. Longo 50 v, M. Skrt 1 K, Karolina Skrt 1 K, Senica: Šuligoj 40 v, Štefanija Ipavec 40 v, M. Ipavec 1 K, Ana Ipavec 1 K, Mar. Šuligoj 20 v, Markičič: Štefanija Skrt 40 v, Št. Žabec 30 v, M. Jakončič 1 K, Fr. Mavri 50 v. (Dalje prihi.)

Pri Sv. Luciji se je nabralo 88 K 08 v.

Bog poplačaj stotero! Vse v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavo ylado Njega Veličanstva cesarja Fr. Jožefa I!

Domače in razne vesti.

Razpis volitev v goriški deželni zbor. Deželnozborske volitve so torej tudi uradno že razpisane.

1. Volitev poslancev splošnega volilnega razreda bo dne 13. julija 1913.

Morebitne ožje volitve se vršijo dne 20. julija 1913.

2. Volitev poslancev kmečkih občin dne 24. julija 1913.

Morebitne ožje volitve se vršijo dne 29. julija 1913.

3. Volitev poslancev mest, trgov in industrijalnih krajev bo dne 1. avgusta 1913.

Morebitne ožje volitve se vršijo dne 6. avgusta 1913.

4. Volitev poslancev trgovske in obrtne zbornice bo dne 9. avgusta 1913.

Morebitne ožje volitve se vršijo isti dan.

5. Volitev poslancev veleposestva bo dne 10. avgusta 1913.

Morebitne ožje volitve se vršijo isti dan.

Bolezen sv. Očeta. Zdravstveno stanje sv. Očeta vzbuja v Rimu precejšnje vznemirjenje, kar je v očigled visoke starosti (78 let) vrhovnega cerkvenega poglavarja tudi razumljivo. Sinoči ob 7. uri in tri četrt izdano poročilo o papeževem zdravstvenem stanju pravi, da je sv. Oče včerajšnji dan preživel mirno in brez mrzlice. Telesna temperatura 37°. Kataralna afekcija se ni poslabšala. Splošen položaj se smatra za razmeroma ugodnega.

Novi poreški škof. V zadnji št. našega lista smo pisali, da kažejo znamenja, da bode imenovanje novega poreškega škofa v najkrajšem času izvršeno. To se je tudi zgodilo, kajti, kakor se poroča z Dunaja, je uradni list imenovanje dr. Pederzollija, župnika pri novem sv. Antonu v Trstu novim poreškim škofom, že objavil.

Za dunajskega nadškofa je imenovan prelat Piffel.

Novi odbor »Zveze slov. kolonov« bo imel seio dne 27. aprila v Gorici, v prostorih »Slov. katol. del. društva«.

Vsem županstvom političnega okraja goriškega. C. kr. ministerstvo za notranje poslove je naznanilo, da neki Maksimus Neumayer namerava v južni ameriški državi Pará, Brazil, kolonizirati ob železnici Braganca (Estrada de Ferro de Braganca) ležečo pokrajino z avstrijskimi izselniki. Dotični okraj pa ni primeren za evropske izselnike zaradi skrajno neugodnih zdravstvenih razmer. Sviri se torej pred izseljevanjem v omenjeni okraj.

Slana. Včeraj in predvčerajšnjim imeli smo slano skoro po celi deželi. — Da je napravila ta slana na poljskih pridelkih, posebno pa na sadju in na trti mnogo škode, to je enkrat gotovo. Nikakor pa ni res, hvala Bogu, da bi bila slana v naših Brdih pokončala vse poljske pridelke in posebno vinski zarod, kakor so to pisali nekateri slovenski listi. V goriški okolici je slana hudo škodovala vrtni zelenjadi; osmodila je tudi hudo krompir, a to slednje še ni tako osodopolno, ker je gotovo, da se bo krompir še popravil, le zakasnil se bo za nekaj dni, kar je tudi škodljivo za krompirjev eksport. Drugače je pa slana bolj hudo nastopila v nižavah in na zemljiščih okoli voda. En kos slabe letine je že to, ali da bi bila slana pri nas uničila ves poljski pridelek, to pa ni res in posebno po Brdih ne.

Županstvu v Devinu je deželni odbor naznanil, da ne more dovoliti, da bi davčna občina Medjvas zgradila na lastne stroške župnišče v Štivanu, ne da bi se obvezali cerkvena, kakor tudi politična občina, da pripoznati, da se je delo izvršilo na ime cerkvene občine; županstvu se dalje svetuje, naj si pri skrbi zagotovi, da bo duhovnik, po-

tem ko bo zgrajeno župnišče, stalno nameščen v Štivanu in da bo tudi tam stanoval. Ali bo to koristno?

Živnostenska banka, podružnica v Trstu otvori s 1. majem t. l. svojo ekspozituro v Gradežu, ki bo poslovala do 15. septembra t. l.

Slovenski romarji v Rimu. V ponedeljek je sprejel slovenske romarje v Rimu namesto papeža, ki ne sprejema romarjev zaradi bolezni, papežev državni tajnik kardinal Merry del Val.

Dva nova konjeniška polka se ustanovita v Avstro-Ogerski.

Šolski otroci so dolžni obiskovati verske vaje svojega veroizpovedovanja. Neki trgovec na Moravskem ni pustil svojega otroka, ki je hodil v tamošnjo šolo, k maši in tudi ne k spovedi in obhajilu. Okrajni šolski svet je očeta kaznoval na 20 K, ker je spoznal njegovo ravnanje kot protizakonito. Deželni šolski svet je ralsodbo potrdil, na kar se je oče pritožil na državno sodnijo in izjavil, da je šolski svet kršil zakon, kateri daja državljanom versko svobodo. Državna sodnija je pa to pritožbo odklonila in utemeljila svojo ralsodbo tako, da se v danem slučaju zakon v resnici ni kršil. Tedaj so otroci dolžni obiskovati verske vaje svoje vere in stariši, ki bi to zabranjevali, zapadejo kazni.

Velikanska škoda radi sedanjega mraza. Štajerski listi poročajo, da je sedanjí mraz napravil po slovenskem Štajerskem ogromno škode. Vsi vinogradi so skoro popolnoma uničeni, škodo cenijo sedaj na 20 milijonov kron samo pri trtah. Seveda ni čuda, da je šlo toliko mladja in brstja po zlu, ker današnje vesti poročajo, da je bilo videti na vsaki vejici ledeno svečico in temperatura je kazala 5° pod ničlo. Razun trte je uničeno skoro vse sadno cvetje po celi štajerski deželi. S Kranjskega poročajo enako žalostne vesti, ker je tudi tam padlo snega okoli 20 cm. V Ljubljani je potrgalo telefonske žice, na Dolenjskem pa napravilo veliko škodo na trtah in sadju. Na Češkem so bili, kakor se poroča, povsod hudi meteži in skoro ni kraja, kjer bi ne bila ta nepričakovana zima kaj škodovala. Z Bavarskega poročajo o pravi decemberski zimi. V Monakovem je bil radi snega deloma ustavljen cestni promet. Reči moramo, da kaj takega se ni zgodilo že dolgo in prizadeti kraji so prav bridko oškodovani.

426 K je požrl. V vlaku med Zagrebom je bilo nekemu potniku ukradenih 426 K. Ko je zapazil, da nima več denarja, je dal ustaviti vlak. Aretirali so dva sopotnika, ki sta bila osumljena tatvine. Pri telesni preiskavi niso našli pri njiju ničesar. Pozneje pa je enemu njiju imenom Korpor, postalo slabo in je izpovedal, da je požrl ukradeni denar, insicer: štiri bankovce po 100 K enega po 20 K in tri komade po 2 K.

Pot okoli sveta za 5 kron zamore napraviti, kdor čita današnji oglas »Srečke v korist Slovenski Straži« ter na podlagi zanimivega poročila, ki se vsakomur pošlje brezplačno, naroči ugodno skupino srečk, s katerimi v srečnem slučaju že tekom meseca majnika zadene pet glavnih dobitkov.

Listnica uredništva. G. dopisnik iz Volčjega Grada: Nagrade za vzorne hleve, gnojišča itd. se niso še razdelile, ker ni dobil deželni odbor dosedaj še drugega obroka državne podpore. Prošnje za brezobrestna posojila se nahajajo z dotičnim operatom vred pri c. kr. namestništvu v Trstu. Vsaj one za goriški politični okraj. Kaj je s sežanskimi, ne vemo.

G. dopisniku iz Pulja: Vaš dopis hvaležno prejeli, a žalibog za danes prepozno. Bog in sreča junaška!

Darovi za »Alojzijevešče« in darovi za »Narodni muzej« z Bovškega prihodnjic.

GOSPODOV DAN.

OZNANILO.

21. apr. Anzelin, šk., cerk. uč. (1109), Anastazij, patr. (528), Bruno, sp.;
 22. apr. Soter, pap. (174). Kaj, pap. (296);
 23. apr. Jurij, muč. (303), Adalbert (Vojteh) šk., muč. (997);
 24. apr. Fidelis-Sigmarinški, m. (1622), Egbert, duh. (729);
 25. apr. Marko, evang., muč. (67), Ermin, šk. in op. (737);
ta dan procesija sv. Marka;
 26. apr. Klet, pap. (91), Marcelin, pap. (304), mučenca;
 27. apr. V. nedelja po Vel. noči, Peregrin, duh. (1345), Cita, dev. (1272);
evangelij: »Kar boste prosili v mojem imenu«.
- Javno čiščenje Najsvetejšega** bo 27. apr. v Škrbini in v Zgoniku.

Procesija sv. Marka.

Leta 589 je bila v Rimu velika povodenj. Reka Tibera je prestopila bregove, preplavila velik del Rima in okolice. Močvirje in vročina — Rim je v gorki deželi! — pa zelo pospešujeta razvoj kužnih bolezni. V Rimu se je prikazala grozna kuga, ki je mnogo ljudi pobrala, tudi papež Pelagij II. je umrl leta 590 za to kugo. — Ljudje so kar cepali, začelo se je komu zdehati, ali kihnil je in padel. Od tedaj je navada, da pravimo »Bog pomagaj!«, kedar kedo kihne. Kuge res ni več, a če Bog pomaga, gotovo nikomur ne bo škodilo, zato ljudje križe čez usta, kedar se jim zdeha — tudi nič hudega, čeravno dandanes nima več prvotnega pomena — da le kake vraže ni vmes!

Leta 590. je bil zbran za papeža Gregor I. Ker kuga le ni hotela jenjati, naročil je tridnevno procesijo, v kateri so nosili podobo Matere božje, katero je naslikal sv. Lukež, kakor pravi ustno izročilo. Klicali so na pomoč vse svetnike. — Litanije vseh svetnikov so že bile znane, dasi v krajši obliki — in tretji dan, ko so šli ravno mimo mavzoleja Hadrijanovega (mavzolej = nagrobna stavba), se je prikazal vrh strehe angelj, ki je vtikal svitel meč v nožnice v znamenje, da je konec kazni božje.

Od tedaj se imenuje to poslopje še dandanes »angelski grad« in v spomin tega čudežnega dogodka stoji še vedno vrh strehe velika, pozlačena podoba angelja, ki vtika meč v nožnice. Zgodovina nas spričuje, da je po omenjeni procesiji kuga v Rimu in v okolici pojenjala.

Papež Gregor Veliki pa je naročil, naj se vsako leto na dan sv. Marka enake procesije opravljajo ter molijo ali pojo Litanije vseh svetnikov.

Ta procesija je torej spokorna.

Lehko si mislimo, kako so vrele iz srca pri oni procesii v Rimu besede: »Gospod vsmili se, Kriste vsmili se, Bog Oče nebeški, sv. Marija« itd. in »Vsega hudega, svoje jeze itd. Reši nas o Gospod« in »Jagnje božje — zanesi nam o Gospod!« Saj je znano, da sila uči moliti in ti so že žalovali po tolikih rajnih sorodnikih in sosedih, in vsak trenutek so pričakovali, da se njim samim lahko enako pripeti.

Dragi bravci! Ali nimamo morda tudi vzrok iz dna svoje duše klicati: Gospod, vsmili se nas! Kedo sme reči, da ni zaslužil kazni božje? Ali naj res čakamo, da pride kaka huda sila, morda celo smrt, ki nas bo še le učila moliti?

Kedor ni slep, bo že lahko marsikje že opazil kazni božje — hudo sušo — dolgotrajno deževje — slano in pozni mraz — toča — pogorišča — vojska se tudi kaže od daleč, tudi kuga je bila že blizu — menda bi že bil čas, da se ljudje zavedo, da je nad nami Nekdo, ki ima šibo že pripravljeno za nepokorne otroke — ali če hočemo reči drugače: da

angelj Gospodov že vleče meč iz nožnice.

Vdeležujmo se te in enakih procesij vestno in prosimo iz srca: »Vsmili se nas, zanesi nam« in vemo, da Bog ske-sanega in potrtega srca ne zavrne. — »Kličite me v dnevu stiske in uslišal vas bodem.«

Razstava cerkvene obleke. Bratovščina Vednega čiščenje priredi od 23. aprila do 30. aprila t. l. razstavo cerkvene obleke v ulici Barzellini h. št. 2. Vstop vsakemu prost v tem času od 8.—12. in od 2.—5. Opozorjamo na to razstavo vse, zlasti pa ude te bratovščine, ki naj le gredo pogledat, kaj se naredi z onimi deseticami, katere darujejo — čast, duhovščina pa se bo lahko prepričala, da nam ni treba od drugod naročevati cerkvenih paramentov, naša delavnica ne zastaja za tujci. Podpirajmo domače delo! Ravno o priliki javnega čiščenja S. R. T. je lepa prilika pridobivati ude naši bratovščini — čim več udov bo tem več dušnega dobička, a tudi tem več gmotne podpore za revne cerkve.

ISKRICE.

Ne malčki in ne velikani,
ne tepci in ne modrijani,
nihče se smrti ne ubrani

V nevarni bolezni
se duša ti strezni.

Pazljiv i na malenkost bodi,
tudi ta ti lahko škodi.

Huda je morilka kuga,
a požrešnost jo užuga.

Marsikaj se v temi sveti,
kar čez dan ni za prijeti.

Srečo drugih pisano gledaš,
ker se lastne ne zavedaš.

ZA KRATEK ČAS.

V srednjem veku se je marsikdo pečal z znanostjo, kako narediti zlato iz drugih tvarin — imenovali so tako ljudi »alhimiste«.

Eden teh je posvetil papežu Leonu X. (1513—1521) spis, v katerem se širokoustno baha, da je znašel kamen modrijanov ter, da pozna umetnost delati zlato. Se ve, da to ni bilo res, bila je le bolj »nobel« beračija; pričakoval je, da bo papež prav globoko segnil v žep, ter ga za njegovo umetnost prav bogato nagradil.

Papež Leon pa prinese globoko in široko — toda prazno vrečo ter mu jo podari in pravi: »Zlato znaste delati sam, torej ne rabite družega, nego vrečo, da boste imeli kam hraniti.«

Alhimist pa ni bil tacega daru nič kaj vesel.

Novi vek.

Romantičen igrokaz v petih dejanjih.

Spisal *.*

(Dalje.)

Peti prizor.

Prejšnji in Gregor pl. Skopak.
Štefan Gomišček (gre namestnikovemu odposlancu nekoliko na-proti): Dobro došli!

Gregor pl. Skopak: Prosim, le nadaljujte svoje razgovore.

Štefan Gomišček: Dovolite nam, da kot zastopniki ljudstva, ki je tu zbrano, povemo svoje želje in zahteve. (Klici: Ne govorite v našem imenu! Mi vas ne poznamo!)

Gregor pl. Skopak: Kaj želite?

Štefan Gomišček: Kmetstvo ljudstvo zahteva olajšav. Robot je toliko, da kmet ne more več obdelovati

svojih zemljišč. Poleg tega zahteva gospoda za se vse, kar je najboljšega, da ne ostane kmetu, ko gnijo sadje in gnijo grozdje. S kmeti postopajo oskrbniki ko z živino. Najbolj trpe tisti kmetje, ki so pod benečanskimi gospodarji. Gosp. odposlanec, tu je nujno potrebna pomoč.

Gregor pl. Skopak: Kmetstvo vprašanje je bilo urejeno z dekretom l. 1537. Čujem pa, da se na shodih dotikate verskih vprašanj.

Štefan Gomišček: Verske reči so vestna zadeva vsakega posameznika. Vsakdo naj dela po svoji vesti. Naj pove tu Janez Hlede in naj pojasni, kako se godi ubogim kmetom kljub vsem vladnim dekretom.

(Dalje prihodnjič.)

Mesne novice.

»Mladinoljub«. Odbor društva »Mladinoljub« v Gorici naznanja, da je prevzel podpredsedniške posle g. I. Benigara, vodja »Malega Doma«, tajniške posle pa g. dr. J. Ličen.

Nezaupnica goriškemu municipiju. Tržaško namestništvo je, kakor poroča neki tukajšnji italijanski list, odklonilo proračun goriške občine. S tem je namestništvo izreklo nezaupnico upraviteljem goriške mestne občine.

In spet je priletela huda klopota goriškemu magistratu. Z Dunaja se poroča, da je ukazalo notranje ministerstvo tržaškemu namestništvu, naj odvzame goriškemu magistratu vse priprave za bodoče deželnozborske volitve in naj jih poveri enemu uradniku v. kr. namestništva v Trstu. — Tako smo čitali v današnjih dnevnikih. Če je to res, potem je zelo žalostno za gospoda na goriškem municipiju, da uživa tako malo zaupanja pri najvišjih du-najskih krogih.

Rozina je sam prišel v tukajšnje zapore. Rozina, za katerim je bila izdana kakor je znano tiralnica vsled ovadbe, da je poneveril pri okrajnem šolskem svetu za goriško okolico velike svote denarja in o katerem se ni do danes nič vedelo, kam je izginil, se je v soboto zj. ob 7. uri in pol sam predstavil g. oficialu Neffatu, ki mu je odkazal v tuk. zaporih primerno stanovanje.

Karbolno kislino je pil v samomorilnem namenu 25 letni kovač Karol Bitežnik v neki tukajšnji gostilni. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer se nahaja v nevarnem položaju. Zastrupiti se je hotel zaradi družinskih neprilik.

Edini srebrar v Gorici, ki ima slovenski napis, je g. Lipicer v stolni ulici v cerkveni hiši. Priporočamo ga vsem cerkvenim oskrbništvom prav toplo. — Ko si napravijo tudi drugi slovenske napise, že naznanimo.

Modrpti lekarni. Od 20. do 27. t. m. bodeta imeli ponočno službo lekarni Gironeoli-Ponfoni.

Iz goriške okolice.

Koroški in goriški Slovenci na Sv. Gori. Kakor smo že v sobotni št. »Gorice« sporočili, je prišlo v soboto v dveh posebnih vlakih 1200 koroških Slovencev iz podjunske in rožne doline na Sv. Goro ob najhujšem dežju, vetru in mrazu. Na Sv. Gori so bili skoraj vsi romarji pri sv. spovedi in pri sv. obhajilu. V nedeljo ob 6¹/₂ uri so imeli slovesno sv. mašo in pridigo. Govoril je veleč. g. dr. Lambert Ehrlich. Ko je končalo njih sv. opravilo smo prišli v procesiji na Sv. Goro goriški Slovenci, in z ozirom na neprijetno mrzlo vreme v še precej obilnem številu. Koroški romarji so nas čakali pred cerkvijo in so nas lovesno sprejeli. Kmalu nato je obdržaval veleč. g. dr. A. Pavlica cerkveni govor za goriške in koroške Slovence, katerega je množica (okoli 2000 oseb) z napetostjo poslušala, nakar je

sledila sv. maša, pri kateri je pel mešani zbor »Kat. del. društva« in društva »Skalnica« iz Gorice. — Ker je bila že pozna ura in ker je pokrival svetogorsko trato za cerkvijo sneg in je brila še precej ostra burja, se shod za cerkvijo ni vršil. Pač pa je govoril v cerkvi po sv. maši veleč. g. dr. Arneja, čigar govor je segel poslušalcem globoko v srce. Okoli 10. ure so se koroški romarji podali proti Gorici in ob 12. in pol popoldne so se s posebnima vlakoma, ki sta bila s slovenskimi zastavicami okrašena, odpeljali proti Koroškemu.

Iz Brd se nam poroča dne 16. t. m. da je občinsko starešinstvo koiščanske županije v svoji seji dne 9. t. m. soglasno izjavilo, da je županija z vsemi svojimi 8 davčnimi občinami pripravljena, stopiti v društvo z ostalimi briskimi občinami za nabavo dveh avtomobilov, ki bodeta po Brdih občevala med Gorico in Korminom, samo da se v prometno zvezo spraviti tudi občini Kozana in Vipolže. — Ako bi se pa ne zedinile vse občine za ustanovitev takega društva, je starešinstvo za to, da se združita koiščanska in števerjanska županija in si nabavita za sedaj en avtomobil, ki bode vozil po dogovornih določilih obeh prizadetih starešinstev. V obeh slučajih sprejme starešinstvo sorazmerni del nabavnih in drugih stroškov na račun županije.

Ob enem je starešinstvo naročilo županstvu, naj z dobro utemeljeno vlogo naprosi vis. c. kr. vlado, vis. deželni zbor in cestna odbora goriški in korminski, da naj se z vso vnemo zavzamejo za zboljšanje cest v Brdih in ker ni pričakovati, da dobimo v to pokrajino v doglednem času zaželeno železnico, naj bi se pa vsaj njena glavna prometna žila od Seškega mosta skozi Fevmo, Kojško, Dobrovo, Medano do Kormina sprejela v državno upravo in kot državna cesta tako korenito uravnala in popravila, da bi v vsakem oziru popolnoma ustrezala avtomobilnemu prometu. Koiščansko starešinstvo je s tem svojim vsestransko premišljenim sklepom označilo pot, po kateri je hoditi tudi vsem drugim briskim občinam, da se z združenimi močmi pospeši osebni in blagovni promet v Brdih in s tem zagotovi boljša bodočnost tej rodovitni pokrajini.

Kmetijsko predavanje bode v prihodnjo nedeljo dne 20. aprila v Št. Frjanu ob 4. uri popoldne. Po tem se bode govorilo tudi o avtomobilni zvezi v Brdih, o kateri je pričakovati, da bode izdatno pospeševala sadno kupčijo.

Kot član cestnega odbora za goriško okolico je imenovan g. Alojzij Fogar in sicer kot največji davkoplačevalec v cestnem okraju.

Nedolžen. Iz zaporov so izpustili Ivana Cjan iz Štandreža, o katerem smo svoječasno poročali, da je bil aretiran, ker je bil osumljen tatvine. Ustavilo se je tudi proti njemu naperjeno kazensko postopanje.

Vinarska in gospodarska zadruga v Šempasu bode imela redni občni zbor dne 27. aprila t. l. ob jedni uri popoldne v združnih prostorih v Šempasu. — Dnevni red po pravilih. — Načelstvo.

Kojško. Bela nedelja je bila letos pri nas krvava. Na Verhovlju spopadli so se vojaki in mladenčji; v Kojškem pa vojaki in možje. Nasledek obeh spopadov je bil, da so imeli oropniki obilo dela in zdravniki v Gorici.

Tudi iz slabega izvira večkrat dobro. Govori se, da se bodo morale naslednje krčme zapirati že ob 9. u. Želeti je, da bi se to vresničilo, ker drugače bomo še marsikako krvavo nedeljo doživeli.

Dne 13. t. m. pop. po blagoslovu smo imeli predavanje; udeležba bila je povoljna; pri drugi priliki želimo, da bi bila obilnejša.

Dne 14. aprila imeli smo zelo občutljiv mraz in led je v senci bil cel dan.

Nedolžna opazka v »Prim. Listu« gledé velikodušnega daru 6 K, ki ga je

tukajšnji sodovičar in voditelj sokolov poklonil »Sl. straži«, vzdignila je uredništvo »Nov. Časa« iz sedla. Kolikošna občutljivost! Zelo hvaležni smo dopisniku iz Kojškega v zadnjem »Prim. L.« za odločen odgovor in pojasnilo, ki ga je dal »Nov. Času«.

Pripoznamo, da je »N. Č.« organ Orlov in da svojo nalogo hvalevredno izvršuje, pa zaradi tega menimo, da nima še oblasti odrekati pravice drugim listom pisati kaj o zadevah Orlov. Odkritostreno povem, da me je prezirljivo dotikanje »P. L.« v odgovoru dopisniku v zadnjem »N. Č.« globoko zbolelo. K čemu to!

Naši Orli so se dobro odpočili; nadjamo se, da se bodo zdaj lotili dela in nam priredili kako veselico po dolgem odpočitku. Ne dajte se osramotiti od nasprotnikov!

V nedeljo po popoldanski službi Božji imeli smo na placu prav lepo zabavo. Spopadla sta se orel in star sokol. Urok spopada je bil ta. Star orel piknil je v cerkvi sokoliča, ker se je nespodobno obnašal. Stari sokol (oče sokoličev) napade nemudoma, ko pride iz cerkve starega orla, češ kaj ima on pikati njegovega nadepolnega sokoliča? Stari orel je nato starega sokola tako opikal, da se je moral potuhnjeno umakniti in ljudstvo se je umikajočemu staremu sokolu smejala. Žalostno pa resnično. — Nauk: Kakšen drev, takšen sad. Drugi nauk: Učitelji, duhovni, ne dotikajte se sokoličev in sokoličič!

Kaznovana šala. Franc Frančeskin iz Sela je vzel svojemu prijatelju v Vrtojbi dvokolo in se hotel odpeljati domov. Na poti pa ga je ustavil orožnik in ga privedel v goriške zapore. Čeravno je trdil, da je napravil svojemu prijatelju le šalo s tem, da mu je vzel dvokolo je bil kljub temu obsojen te dni na 5 dni zapore.

Iz ajdovskega okraja.

a **Velika škoda vsled slane na Vipavskem.** Na Vipavskem je napravila minule dni slana po vinogradih veliko škodo. Trtni poganki, ki so bili ponekod celo več prsti dolgi in na katerih je bilo videti lep zarod so ponekod uničeni. Huda burja, ki je razsojala v petek in soboto je potresla skoraj vse cvetje s sadnega drevja. Vinogradnik in sadjerejec gledata z žalostnim očesom na škodo, katero je povzročila slana.

a **Lokavec.** V nedeljo 20. t. m. ob 3. in pol priredi kat. slov. izobr. društvo lepo predstavo pri cerkvi, med drugim burko: »Poštna skrivnost« ali »Začarano pismo« za moške vloge in posebno lepo igro v 3 dejanjih »Večna mladost in večna lepota« za ženske vloge. V tej igri bodo tudi žive slike. Tu bo res prava in poštena zabava!

že zopet je odšlo minuli teden 10 naših ljudi v Ameriko s trebuhom za kruhom. Doma jim sicer ne manjka dela in zaslužka, a tje jih zvabi nesrečno zlato pa svoboda, ki se pa nekaterim spremeni v žalostno sužnost.

a **Zaradi javnega nasilstva** je bil aretiran Anton Dornik iz Šmarj ter odveden v goriške zapore.

Iz kanalskega okraja.

Kolodvor v Plaveh se razširi, ker zaradi velikega prometa ne zadostujejo več sedanje tračnice.

700 K deželnega prispevka (kot obrok) je nakazal deželni odbor županstvu Ročinj za zgradbo ceste Rudence-Grapce.

Sina bivšega župana kanalskega, poslovodjo Križničevih tovarn v Podmelcu, ki so v konkurzu, Alojzija Križniča, ki je na sumu, da je izvršil razne goljufije in je pred meseci izginil iz Ka-

nala, pripeljali so v petek v goriške zapore iz Belgrada, kjer je bil, kakor smo svoječasno poročali, aretiran.

Iz tolminskega okraja.

t **Iz hribov** nam poročajo, da so imeli minulo soboto pravo pravcato zimo. Sneg in burja sta gospodarila v hribih. Vse se je stiskalo in grelo za pečjo. Sneg in zmrzal sicer nista napravila mnogo škode, ker drevje in polje še večinoma spi zimsko spanje.

t **Požar v Podbrdu.** V petek o polnoči je izbruhnil požar v Podbrdu pri krojaču Juriju Munih. Zgorelo je vse. Sodi se, da je nastal požar vsled še pod pepelom tleče žerjavice. Ponesrečenec je bil zavarovan.

t **Iz Idrije ob Bači.** Pretekli teden je umrl 28letni mladenič Peter Kovačič. Bil je občespoštovan, kar je kazal sijačen pogreb. N. p. v m.! Pogosto nas letos obiskuje smrt. Od novega leta sem pobrala je iz naše sredine že 15 oseb. To je mnogo, ker šteje naša majhna vasica le okoli 500 prebivalcev.

V nedeljo, 13. t. m., so se naši mladeniči stekli in so 21-letnega fanta Alojzija Kovačič tako stekli, da je moral iskati zdravniške pomoči. Ali bo kedaj pamet srečala take divjake?

Iz kobariškega okraja.

kbd **Iz Sedla.** Tudi tukaj ob Nadiži nismo prav med zadnjimi, kajti tudi pri nas se je začelo duhovno življenje bolj razvijati. Želja, ki smo jo že dolgo gojili, se nam je izpolnila, ko se je na praznik varstva sv. Jožefa pri nas ustanovila Marijina družba za žene. Sprejetih je bilo 50 žen. Veselje je zasijalo na obrazu vseh vdeležencev. Marsikateri ženi, ki ni še pristopila v Marijino družbo, je bilo žal, zakaj ni tega storila. V slavnostnem govoru nam je naš g. vikar razložil potrebo in korist Marijine družbe za posamezne osebe, za cele družine, kakor tudi sploh za celo duhovnijo. Marija pomagaj k stanovitosti v dobrem!

Iz cerkljanskega okraja.

Umrli je v Jesenicah pri Obidu v duhovniji Orehek g. Martin Kokošar, oče preč. g. župnika Kokošarja. Bival je navadno pri preč. g. župniku, a je hotel po velikonočnih praznikih obiskati tudi svojo hčer Marijo v Jesenicah. Tam se je prehladil in dobil pljučnico, ki ga je spravila v grob. Dosegel je 79 let. Bil je podpornik »Slov. katol. delavskega društva« v Gorici. Izrazil je željo, naj se njegovega pogreba udeleži društvo zastava sv. Jožefa. Ta želja se mu je kljub veliki oddaljenosti izpolnila. Društvo je posalo na pogreb v Obloke deputacijo z zastavo. Umrli je sicer v duhovniji Orehek, a bil pokopan v svoji domači duhovniji v Oblokah. Pokojni Martin je bil mož stare korenine, razumen, skromen, priazen in postrežljiv. Ko je šel v gore, je povedal, da se vrne za delavsko procesijo na sv. Goro, ki mu je bila zelo priljubljena. Bog je obrnil drugače. Njegova duša se je podala, kakor trdno upamo, na večno goro, v sveta nebesa.

Preč. g. župniku in vsem sorodnikom izražamo srčno sočutje.

Iz bovškega okraja.

Županstvu Srpence je nakazal deželni odbor 2700 K (kot nadaljni obrok) za zgradbo vodovoda.

b **Iz Bovca.** Tukajšnji voditelj šole, g. Kristijan Bratina, trpel je vže leta sem na posebni želodčni bolezni, ki je bila vedno hujša in hujša, tako da se je po nasvetu tukajšnj. občinskega zdrav-

nika odločil podvreči se operaciji. Velikonočni pondeljek odpeljal se je v tržaško bolnišnico in pripravljali so ga do pret. srede na operacijo. Ta je menda dobro bila izvršena, a operirani je ni preživel čez en dan. V četrtek t. j. 10. t. m. izdihnil je dušo. Bil je previden se sv. sakramenti za umirajoče in kakor se poroča umrl je udan v božjo voljo. Pogreb je bil v Trstu pret. soboto ob 3h. Sv. maše zadušnice opravile se bodo v Boveu. Pokojnik zapustil je 8 otrok, od kojih je najmlajši komaj dobro leto star. Bog tolaži udovo in zapuščene otroke!

Rojen je bil l. 1857 v Štomazu na Vipavskem, obiskoval gimnazijo v Gorici, izstopil iz V. šole v učiteljske (preparandijo), ki je bila tedaj še v Gorici in končal l. 1875 učiteljsko izobrazbo v Kopru. Služboval je po raznih krajih tolminskega glavarstva in sicer v Kobariidu, Kredu, na Srpenci, pri Sv. Luciji, v Tolminu in poslednjih 23 let v Boveu. Za 2 leti imel bi 40 let službe in bi obhajal 25-letnico službovanja v Boveu — toda Bog je hotel drugače in ustavil življenje vže sedaj. Naj počiva v miru!

Č. g. Štrukelj še vedno čuva posteljo. Mu je sicer nekoliko boljše a prevelika šibkost mu ne dopušča še vstati. Morda ga bode toplejše solnce vzdignilo iz postelje.

Nenavadno vreme imeli smo tukaj zadnje dni. V noči med petkom in soboto napravila se je strupena slana, ki je cvetju dreves gotovo zelo škodovala. V soboto je pa tako snežilo, da bi pri zmrzlih tleh merili sneg kar na 1 m. — Bati se je, da je ne le cvetje sadja vničeno, marveč tudi seme krompirja tam, kjer je postavljeno po bovški navadi manj globoko v zemljo. Torej nič kaj dober začetek pomladi.

b **Nemški krčmar v Boveu.** Nekdaj slovensko Jozovo gostilno vzel je v najem nek nemški Korošec, ki baje le malo zna slovensko. Ni zadosti, da se »Südmarka« šopiri na Predel-u, da se precej sliši nemščine na Strmecu, da v Logu Nemkinja toči vino in streže slovenskim gostom. Tudi izborni narodni Bovec mora občutiti nemški »Drang nach Süden«.

• b **Umrli** je v Podklopih pri Boveu skoraj 80letni posestnik in čebelarjec Josip Šulin.

Iz komenskega okraja.

km **Sveto.** Dne 12. t. m. smo imeli volitve gospodarskega sveta. Izvoljeni so sami možje S. L. S. Nasprotniki se niso vdeležili volitve. — 13. t. m. smo imeli navadni cerkveni shod. Blagoslovila se je zastava ob navzočnosti komenskega g. župana. Želimo, da bi le možje posnemali sveto družino, kakor jo predstavlja zastava.

km **S Krasa.** Pred časom je bil jako čislan teran, dandanes pa je florjan. Le krčmarji še dobro cenijo teran in sicer po 1.20 K l, medtem ko ga udobijo v kmečkih kletih po 60 vin. l. Začele so osmice po 80 vin. l, ki dobro vspevajo.

km **Rubije.** Vsled gorkih dnevo je vsa narava pognala: 12. t. m. pa je nastala pravcata zima. Sneg je pobelil više hribe ostra burja pilha, led pritiska trta in sadno drevlje zlo trpi.

km **Komen.** Naši liberalci so raztrobili v »Soči« debelo laž, da je komensko starešinstvo razpuščeno. Res je, da je vsled izstopa liberalnih starešin iz starešinstva sedanje starešinstvo nesklepčno. Vkljub vsemu temu pa starešinstvo ni razpuščeno in je le županstvo dobilo nalog, da do preteka sedanje županstvene dobe, namreč do meseca julija, vse pripravi, da se bodo zamogle vršiti nove občinske volitve koj po preteku triletnje županstvene dobe. To je torej tisto zaščeno, o katerem kvasijo liberalci v »Soči«. Ker smo s to odredbo tudi mi

zadovoljni, smo torej zadovoljni mi in liberalci in tako je prav.

Postajališče v Vižovljah nima nobene dovozne ceste. Pripravljajo se prvi koraki, da se taka potrebna cesta zgradi.

Iz sežanskega okraja.

Nepotrjen sklep. Starešinstvo v Sežani je sklenilo nakupiti za 200.000 K delnice bodoče električne železnice Opčin-Sežana. Deželni odbor pa tega sklepa ni potrdil, ker ni dana še nobena konkretna podlaga, kako se bo to podjetje financiralo.

s **Tomaj.** Od Velikenoči sem smo imeli v Tomaju že štiri javne plesje. Pa se govori in toži o mizeriji?! Pri plesih so se vršile razne nepodobnosti, o katerih bom mogoče prihodnjič kaj naznačil. —

Iz korminskega okraja.

Županstvu Biljana je dovolil deželni odbor, da zajme 14.000 K posojila za zgradbeni prispevek ceste Dobrovo-Vipolže-Št. Ferjan.

Za vikarijsko poslopje v Fojani je nakazal deželni odbor v Gorici 1300 K okrajnemu glavarstvu kot deželni prispevek.

kr **Iz zapadnih Brd.** — Zdaj vemo! »Novi Čas« št. 15. trdi, da je »Prim. L.« najmanj poklican vtikati se v našo mladinsko organizacijo. Počasi! »Prim. L.«, ki nam je najbolj priljubljen, je imel in ima še vedno pravico delovati za krščansko-socialno organizacijo — tudi mladinsko — in grajati napake, ki jih zapazi bodisi na katerem-koli. Kdo je več žrtoval za »orlovsko« organizacijo na Primorskem ko ravno duhovniki — pristaši »Prim. Lista«? To vemo v Brdih najbolje!! Želeti bi bilo, da bi »Katoliško tiskovno društvo« napravilo v uredništvu »Novega Časa« red, da ne bo treba več čitati takih stvari, ki niso za javnost. Ali ne vidite še, kako se liberalci smejejo? Pri vsem tem smo pa dopisniku »Prim. Lista« iz Kojškega hvaležni, da je morebiti proti svoji volji, izsilil iz uredništva »Novega Č.« tisto izpoved. »Prim. List« nima pred očmi osebnosti, ampak dobro stvar. To se je pokazalo zlasti sedaj, ko je tako mirno, stvarno in ljubeznjivo nastopal v tisti zadevi s Kojškega, dočim se mu je nestvarno in razžalljivo odgovarjalo. — Dopisniku iz Kojškega čestitam. On ni imel namena žaliti koga, ampak storiti dobro. »Prim. List« pa prosimo, naj se le, kakor do zdaj, vztrajno vtika v vso našo organizacijo, tudi mladinsko. Za to mu bomo hvaležni. Gospodje okoli »Novega Časa«, varujte se baharij, ako hočete res koristiti ljudstvu! Delujmo složno, ne za osebne časti ali koristi, ampak za ljudsko dobro!

kr **Iz zapadnih Brd.** V noči od nedelje na pondeljek je pri nas in v okolici zamrznilo mlado rastlinje: solata, redič, grah, bob in krompir. Led je bil debel do 2 milim. Lepo cvetje je smojeno — upamo pa vendar da se nas Bog usmili in prizanese če tudi nismo vredni.

Nekateri so že lani porabili letošnje črešnje!

1200 K (kot prvi obrok) je nakazal deželni odbor županstvu Medana za zgradbo napajališča.

Za vsa v svojo stroko spadajoča dela se toplo priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi
IGNACIJ MALI
črevljarski mojster
GORICA, Via Morelli štev. 6. GORICA.
Zaloga galoš in gamaš.
Izvršuje se tudi popravila istih. V delavnici se izdelujejo najfinejši in najtrdnjši izdelki.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Dunaj 22, 42, 53, 59, 40.
 Gradec 39, 72, 79, 17, 12.

Trgovina z usnjem

v Kapucinski ulici št. 2 („Pri Lizi“.)

Podpisani priporočam si občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino z usnjem. *Imam usnje iz najboljših tovarov.* Prodajam vse čevlarske potrebščine. Cene konkurenčne. Blago dobro. Postrežba poštena.

Z odličnim spoštovanjem se bilježim

JOSIP MARUŠIČ, trgovec.

Viktor Toffoli - Gorica

prva zaloga oljkovega olja

Via Teatro 16. - Via Seminario 10.

Oljkino olje, pripeljano naravnost iz Istre, Dalmacije, Valone, Bari, Lucca, Nizza, Oneglia.

Cene so sledeče:

Jedino olje	liter	Kron	1.04
Namizno olje	"	"	1.12
Istrsko oljkino olje	"	"	1.20
Valona	"	"	1.28
Bari	"	"	1.40
Oneglia	"	"	1.60
Lucca	"	"	2.00
Nizza	"	"	2.40

Sprejema naročila ter pošilja franko na dom, kakor tudi na dežele in izven države.

Dalaonica cerkvenih posod in cerkvenega orodja

Fr. Leban Gorica,

Magistratna ulica št. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

— Blago se razpošilja franko. —

Najboljše in najmodernejše sukno za moške in volneno za ženske obleke razpošilja najceneje Jugoslov. razpošiljalna R. STERMECKI v Celju št. 304. Vzorci in cenik čez tisoč stvari z slikami poštne prosto.

ZAHVALA.

Podpisani se tem potom javno iskreno zahvaljuje vsem, ki so povodom smrti rajnega očeta

MARTIN-A KOKOŠAR

na kakoršen koli način pokazali svoje sočutje — zlasti duhovnim sobratom, kat. delavsk. društvu v Gorici, ki se je kljub daljavi z zastavo vdeležilo pogreba, uradnikom pri Montu, postajenačelniku itd. Bog plati!

I. Kokošar, v imenu cele družine.

Prvo primorsko autorizirano stavbeno in kamnoseško podjetje

Alojzij Tavčar

v Dutovljah okraj Sežana

zapriseženi sodni izvedenec

izvršuje vse potrebne načrte, proračune in ceno za stavbe, vodnjake, ceste, nagrobne spomenike in druga razna monumentalna dela.

Cene zmerne.

TVRDKA O. ZAJEC

trgovina z železjem v Gorici

v hiši „Goriške ljudske posojilnice“ (prej krojaška zadruga).

Priporoča bogato zalogo železa, pločevine vsakovrstnega kovanja za pohištvo in stavbeno mizarstvo, kovaško, kleparsko, klesarsko orodje, straniščne naprave in upeljave, strešna okna, traverze, cement, svinčene in železne cevi in pumpe, žico, žična ograja, razno kmetijsko orodje, štedilnike, peči, kuhinska in hišna oprava.

Postrežba točna, domača in cene konkurenčne.

Prosimo sahtevati listke blagajne radi kontrole.

Prave

Čebelno-voščene sveče

in sveče za pogrebe po nizki ceni in olje za večno luč.

MED

za pitanje čebel in za zdravilo

priporoča udani

J. Kopač, svečar v Gorici.

SREČKE V KORIST „SLOVENSKI STRAŽI“.

5 glavnih dobitkov

90000, 40000, 30000, 20000 in 20000 K, oziroma fr. in lir.

zadene tekom meseca majnika

v srečnem slučaju že v vplačilom samo 5 kron, kdor naroči izbornu kupino 5 srečk na 70 mesečnih obrokov po 5 K.

15 žrebanj vsako leto!

Zahtevajte obširno majnikovo poročilo o srečkah! Iz njegove vsebine: Za eno krono 100000 frankov! Poročilo razpošilja in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ g. Valentin Urbančič, Ljubljana.

Pomladansko in letno blago

se kupi najceneje pri domači tvrdki

IVANČIČ & KURINČIČ

GORICA - Gosposka ulica št. 11

došlo je ravno kar razno najmodernejše blago za ženske in moške obleke po zelo nizkih cenah. Velika izber raznega perila, kakor tudi vseh potrebščin za šivilje in krojače. Oglejte si zalogo brez da bi bili primorani kaj kupiti. — Vzorci se pošiljajo proti vrnitvi franco na dom.

Pomladansko zdravljenje.

Koncentriran sirup iz sasaparile.

Ta sirup je izdelan na poseben menjalni način ter vsebuje vse krepilne snovi sasaparile in drugih sladkih korenin.

Deluje izvrstno in z vseh strani pri krvnih boleznih.

Cena 1 steklenice 1 K 40 vinarjev.

Koncentriran sirup iz sasaparile (Jodurato) 1 K 60 vin.

Dobiva se edino v

lekarni CRISTOFOLETTI v Gorici.

Martin Poveraj

strokovni krojaški mojster
 TRAVNIK 5 — GORICA.

Gotove obleke po najnižji ceni!

Blago na metre po najnižji ceni!

Vseh nas oblači po zadnjem kroju ter ima na razpolago vsakovrstno blago, izgotovljenih oblek in vse priprave za vojaški in civilne obleke.

„CENTRALNA POSOJILNICA“

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

V GORICI

obrestuje hranilne vloge po 5%, Daje članom posojila na vknjižbo po 6%, na menice po 7%, na mesečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih 100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama. Zadrugi urad je v lastni hiši **Corso Gius. Verdi** št. 32, I. nad. — Uradne ure vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.

ODBOR.

